

Số: 2940 /UBTP13

Hà Nội, ngày 28 tháng 8 năm 2015

V/v trả lời ý kiến, kiến nghị cử tri gửi
tới kỳ họp thứ 9, QH khóa XIII

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội các tỉnh: An Giang,
Bà Rịa Vũng Tàu, Bến Tre, Bình Định, Gia lai, Lạng Sơn, Lâm Đồng,
Long An, Quảng Trị, Phú Thọ, Phú Yên, Tiền Giang, Tây Ninh,
Yên Bái và Thành phố Hà Nội

TÂY NINH
Số: 03/9
Ngày: 03/9
Chuyển:

Sau kỳ họp thứ 9 Quốc hội khoá XIII, Ủy ban Tư pháp của Quốc hội nhận được nhiều ý kiến, kiến nghị của cử tri các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (do Ban Dân nguyện của Ủy ban thường vụ Quốc hội chuyển đến) về một số nội dung liên quan đến lĩnh vực do Ủy ban Tư pháp phụ trách. Thực hiện quy định tại Nghị quyết liên tịch số 525/2012/NQLT/UBTVQH13-ĐCTUBTWMTTQVN ngày 27/9/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội và Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Ủy ban Tư pháp xin trả lời các ý kiến, kiến nghị của cử tri như sau:

1. Kiến nghị về giám sát hoạt động của các cơ quan tư pháp

- Kiến nghị tăng cường giám sát hoạt động của các cơ quan Công an, Viện kiểm sát, Tòa án để tránh xảy ra tình trạng oan, sai trong tố tụng hình sự; đồng thời sớm triển khai việc giám sát việc áp dụng pháp luật về dân sự, tố tụng dân sự

Ủy ban Tư pháp nhận thấy, thời gian qua Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội đã quan tâm và tăng cường giám sát hoạt động của các cơ quan tư pháp trên tất cả các lĩnh vực (công tác giải quyết các loại án; việc kiện toàn tổ chức bộ máy, cán bộ...) và thông qua nhiều phương thức khác nhau như: xét báo cáo công tác, chất vấn, tổ chức giám sát chuyên đề, xử lý đơn khiếu nại, tố cáo... Đáng lưu ý, để khắc phục tình trạng oan, sai trong tố tụng hình sự, năm 2015 Quốc hội đã quyết định giám sát chuyên đề về “*Tình hình oan, sai trong việc áp dụng pháp luật về hình sự, tố tụng hình sự và việc bồi thường thiệt hại cho người bị oan trong hoạt động tố tụng hình sự theo quy định của pháp luật*”. Thông qua các hoạt động giám sát, Quốc hội đã ban hành nhiều nghị quyết về công tác tư pháp như: Nghị quyết số 37/2012/QH13¹, Nghị quyết số 63/2013/QH13² và nhất là Nghị quyết số

¹ Về công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm, công tác của Viện kiểm sát nhân dân, của Tòa án nhân dân và công tác thi hành án năm 2013.

96/2015/QH13 về “Tăng cường các biện pháp phòng, chống oan, sai và bảo đảm bồi thường thiệt hại cho người bị oan trong hoạt động tố tụng hình sự”, trong đó Quốc hội đã giao Chính phủ, Tòa án nhân dân tối cao, Viện kiểm sát nhân dân tối cao thực hiện tốt một số nhiệm vụ, biện pháp cụ thể nhằm tạo chuyển biến căn bản trong hoạt động tố tụng hình sự, không để xảy ra oan, sai và bảo đảm bồi thường cho người bị thiệt hại theo quy định của pháp luật. Thực hiện các Nghị quyết của Quốc hội, hoạt động của các cơ quan tư pháp trong những năm qua đã có nhiều chuyển biến; về cơ bản đều đạt và vượt các chỉ tiêu, nhiệm vụ mà Quốc hội giao.

Tiếp thu kiến nghị của cử tri, trong thời gian tới Ủy ban Tư pháp sẽ phối hợp với các cơ quan hữu quan tiếp tục giám sát chặt chẽ việc thực hiện các Nghị quyết của Quốc hội, nhất là Nghị quyết số 96/2015/QH13, góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan tư pháp, chất lượng giải quyết các loại án, hạn chế tình trạng điều tra, truy tố, xét xử oan, sai. Đối với kiến nghị của cử tri về triển khai giám sát việc áp dụng pháp luật dân sự, tố tụng dân sự, bên cạnh hoạt động giám sát thường xuyên, thời gian tới Ủy ban tư pháp sẽ nghiên cứu, tổ chức một số cuộc giám sát chuyên.

- Kiến nghị Ủy ban tư pháp của Quốc hội giám sát việc xét xử vụ án dùng nhục hình xảy ra tại Công an thành phố Tuy Hòa và trả lời rõ cho cử tri biết, tránh dư luận xấu trong xã hội

Ủy ban tư pháp xin báo cáo: Với trách nhiệm là cơ quan chủ trì giúp Đoàn giám sát của Ủy ban thường vụ Quốc hội triển khai kế hoạch, nội dung giám sát về “Tình hình oan, sai trong việc áp dụng pháp luật về hình sự, tố tụng hình sự và việc bồi thường thiệt hại cho người bị oan trong hoạt động tố tụng hình sự theo quy định của pháp luật”, Ủy ban tư pháp đã nghiên cứu và báo cáo Đoàn giám sát về một số vụ án có dấu hiệu oan, sai, gây bức xúc trong dư luận xã hội, trong đó có vụ án “Dùng nhục hình” xảy ra tại Công an thành phố Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên. Tại thời điểm giám sát, vụ án đang được điều tra lại để khắc phục những thiếu sót trong giai đoạn xét xử sơ thẩm lần 1³. Đến nay, vụ án đã được Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại Đà Nẵng xét xử phúc thẩm, bảo đảm khách quan, đúng pháp luật, được cử tri đồng tình.

- Kiến nghị quy định thống nhất về thời gian báo cáo hằng năm cho các ngành Công an, Tòa án, Viện kiểm sát, Thi hành án

² Về tăng cường các biện pháp đấu tranh phòng, chống tội phạm.

³ Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát, Tòa án tỉnh Phú Yên đã bỏ qua hành vi phạm tội của Lê Đức Hoàn - Phó Trưởng Công an thành phố Tuy Hòa với vai trò là Trưởng ban chuyên án 312T – người trực tiếp ra lệnh bắt, giữ và phân công cán bộ xét hỏi Ngô Thanh Kiều; đồng thời, xác định không đúng tính chất, mức độ hành vi của các bị cáo Phạm Ngọc Mẫn, Nguyễn Minh Quyền, Nguyễn Tấn Quang, Đỗ Như Huy dẫn tới xác định sai khung hình phạt, tuyên hình phạt nhẹ không tương xứng với hành vi phạm tội và hậu quả đặc biệt nghiêm trọng đã xảy ra.

Thực hiện nhiệm vụ theo quy định tại Điều 27a của Luật tổ chức Quốc hội, Ủy ban tư pháp là cơ quan được phân công thẩm tra các báo cáo của Chính phủ về công tác phòng ngừa và chống vi phạm pháp luật và tội phạm, công tác thi hành án; thẩm tra các báo cáo công tác của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao; chủ trì thẩm tra báo cáo của Chính phủ về công tác phòng, chống tham nhũng trình Quốc hội tại kỳ họp cuối năm.

Thời gian qua, do thực tiễn yêu cầu về thời điểm lấy số liệu thống kê báo cáo hàng năm của từng ngành còn chưa thống nhất nên để bảo đảm việc thẩm tra báo cáo chính xác, có chất lượng, Ủy ban tư pháp đã có văn bản yêu cầu các ngành thống nhất thời gian báo cáo là từ ngày 01/10 của năm trước đến ngày 30/9 của năm tiếp theo. Tuy nhiên, thời gian lấy số liệu báo cáo trình Quốc hội khác với thời gian lấy số liệu báo cáo thống kê hàng năm của các ngành nên các ngành sẽ phải tổng hợp, thống kê số liệu nhiều lần theo các mốc thời gian khác nhau, gây tốn kém về thời gian, kinh phí.

Tiếp thu kiến nghị của cử tri, Ủy ban tư pháp sẽ kiến nghị Ủy ban thường vụ Quốc hội có quy định thống nhất về thời gian lấy số liệu báo cáo thống kê hàng năm của các ngành, bảo đảm thực hiện thống nhất và tránh lãng phí thời gian, kinh phí không cần thiết.

2. Kiến nghị về công tác phòng, chống tham nhũng

- Ý kiến cử tri cho rằng hiệu quả công tác phòng chống tham nhũng chưa cao, một số biện pháp phòng ngừa tham nhũng còn hình thức, nhất là việc kê khai tài sản, thu nhập của cán bộ, công chức. Kiến nghị Quốc hội hoàn thiện chính sách pháp luật; tăng cường công tác giám sát việc thực hiện Luật phòng, chống tham nhũng nhằm củng cố và phát huy hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng

Về vấn đề này, Ủy ban tư pháp nhận thấy, thời gian qua các quy định của pháp luật về kê khai, minh bạch tài sản, thu nhập đã từng bước được hoàn thiện phù hợp với điều kiện và hoàn cảnh cụ thể của nước ta; tạo lập cơ sở pháp lý cho việc kê khai, công khai, xác minh tài sản, thu nhập; giúp các cơ quan, tổ chức, đơn vị có thẩm quyền trong công tác quản lý cán bộ, công chức, viên chức và đảng viên, bước đầu góp phần phòng ngừa, phát hiện, xử lý tham nhũng.

Để khắc phục tính hình thức trong kê khai, minh bạch tài sản, thu nhập, Quốc hội đã sửa đổi, bổ sung Luật phòng chống tham nhũng; Chính phủ ban hành nhiều văn bản như Nghị định số 78/2013/NĐ-CP ngày 1/7/2013 về minh bạch tài sản, thu nhập; Nghị định 211/2013/NĐ-CP ngày 19/12/2013 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 107/2006/NĐ-CP ngày 22/9/2006 quy định xử lý trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị khi để xảy ra tham nhũng trong cơ quan, tổ chức, đơn vị do mình quản lý, phụ trách...; đã tăng cường công tác kê khai, minh bạch tài sản, thu nhập; xác định trách nhiệm giải trình nguồn gốc

tài sản tăng thêm và thẩm quyền xác minh tài sản.

Bên cạnh đó, để góp phần nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, hàng năm Ủy ban tư pháp đều quan tâm tăng cường giám sát việc thực hiện Luật phòng, chống tham nhũng thông qua nhiều phương thức khác nhau như: thẩm tra Báo cáo của Chính phủ về công tác phòng, chống tham nhũng; giám sát việc ban hành văn bản quy phạm pháp luật của các cơ quan hữu quan về phòng, chống tham nhũng; giám sát chuyên đề về chấp hành pháp luật trong việc xử lý tội phạm tham nhũng và chức vụ, tổ chức phiên giải trình về trách nhiệm của các cơ quan chuyên trách phòng, chống tham nhũng trong việc phát hiện và xử lý hành vi tham nhũng; xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân liên quan đến tham nhũng. Qua đó, Ủy ban tư pháp kiến nghị Chính phủ, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao, Kiểm toán nhà nước cần có ngay các biện pháp để khắc phục những hạn chế, thiếu sót, hiệu quả thấp trong công tác phòng, chống tham nhũng.

Tuy nhiên, qua hoạt động giám sát, khảo sát của Ủy ban tư pháp về công tác phòng, chống tham nhũng cho thấy, quá trình tổ chức thực hiện một số biện pháp phòng ngừa tham nhũng, nhất là việc kê khai tài sản, thu nhập còn chưa đạt hiệu quả cao; công tác phát hiện, xử lý hành vi tham nhũng cũng còn hạn chế.

Vì vậy, tiếp thu ý kiến cử tri, thời gian tới, Ủy ban tư pháp sẽ kiến nghị Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội tăng cường hơn nữa công tác giám sát việc tổ chức thực hiện Luật phòng, chống tham nhũng của các cơ quan có thẩm quyền để qua đó tổng kết, đánh giá cụ thể đối với từng biện pháp phòng ngừa tham nhũng để có những kiến nghị sửa đổi, hoàn thiện, phù hợp hơn. Đồng thời, Ủy ban tư pháp sẽ tiếp tục triển khai đồng bộ nhiều phương thức giám sát việc thực hiện pháp luật trong phòng, chống tham nhũng của các cơ quan có thẩm quyền, nhất là Thanh tra Chính phủ, Kiểm toán Nhà nước và các cơ quan tiến hành tố tụng; các thành viên Ủy ban tư pháp sẽ tăng cường chất vấn tại Quốc hội, tổ chức các phiên giải trình ..., trên cơ sở đó yêu cầu các cơ quan nhà nước làm rõ trách nhiệm của các cấp, các ngành, các địa phương, người có thẩm quyền trong công tác phòng, chống tham nhũng.

- Kiến nghị có biện pháp quyết liệt hơn trong xử lý các đối tượng tham nhũng và thu hồi tài sản thất thoát để công tác phòng, chống tham nhũng đi vào thực chất; xem xét hồi tố đối với những trường hợp cán bộ có chức, có quyền lúc đương chức hưởng lợi bất chính nên khi về hưu có khối tài sản lớn...

Ủy ban tư pháp nhận thấy, trong thời gian qua việc phát hiện và xử lý hành vi tham nhũng, công tác thu hồi tài sản do tham nhũng gây ra vẫn còn hạn chế; một số trường hợp việc xử lý còn có biểu hiện nương nhẹ. Việc thu hồi, xử lý tài sản sai phạm phát hiện qua xử lý các vụ tham nhũng vẫn đạt tỷ lệ thấp.

Hiện nay, chính sách của Đảng và Nhà nước là phải xử lý thật nghiêm minh

với tội phạm về tham nhũng, dự thảo Bộ luật hình sự (sửa đổi)⁴ đang được sửa đổi theo hướng cụ thể hóa các hành vi tham nhũng và quy định hình phạt nghiêm khắc hơn đối với các tội phạm về tham nhũng, chức vụ.

Tiếp thu ý kiến cử tri, trong thời gian tới, khi tiếp thu, chỉnh lý dự án Bộ luật này, Ủy ban tư pháp sẽ tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các quy định của dự thảo để bảo đảm tính răn đe, phòng ngừa, đáp ứng được yêu cầu của cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Đồng thời, Ủy ban tư pháp sẽ tăng cường công tác giám sát đối với các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, nhất là các cơ quan có trách nhiệm trong phát hiện và xử lý hành vi tham nhũng, bảo đảm các cơ quan hữu quan thực hiện có hiệu quả pháp luật về phòng, chống tham nhũng; kiên quyết xử lý nghiêm minh hành vi tham nhũng; áp dụng các biện pháp để thu hồi tài sản thất thoát do hành vi tham nhũng gây ra cho ngân sách nhà nước.

- Kiến nghị Quốc hội tăng cường giám sát việc triển khai, thực hiện chính sách pháp luật về phòng, chống tham nhũng đối với việc tái cơ cấu tại các Tập đoàn, tổng công ty nhà nước nhằm kịp thời ngăn chặn, xử lý những sai phạm để khắc phục tình trạng thất thoát lớn nguồn vốn, tài sản Nhà nước

Tiếp thu ý kiến của cử tri, Ủy ban tư pháp sẽ kiến nghị Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội, Chính phủ và các Bộ, ngành có liên quan tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, giám sát một cách có hiệu quả việc sử dụng ngân sách nhà nước, đầu tư xây dựng cơ bản, việc tái cơ cấu tại các Tập đoàn, tổng công ty nhà nước, không để sơ hở dẫn đến vi phạm, tham nhũng làm thất thoát nguồn vốn, tài sản của Nhà nước; chủ động, kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi tham nhũng, tiêu cực, đồng thời xem xét trách nhiệm của người đứng đầu, góp phần nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng trong thời gian tới.

- Kiến nghị tăng cường giám sát các bộ, ngành, Thanh tra, Kiểm toán nhà nước thực hiện công tác kiểm tra, kiểm toán tại các địa phương, nhằm khắc phục tình trạng “bôi trơn”.

Tiếp thu ý kiến của cử tri, trong thời gian tới, Ủy ban tư pháp có kế hoạch triển khai nhiều phương thức giám sát việc thực hiện pháp luật trong phòng, chống tham nhũng của các cơ quan có thẩm quyền, nhất là Thanh tra Chính phủ, Kiểm toán Nhà nước và các cơ quan tư pháp, bộ ngành hữu quan; đồng thời các Đại biểu Quốc hội tăng cường chất vấn trách nhiệm của những người đứng đầu các bộ, ngành trong việc thực hiện công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán tại các bộ, ngành, địa phương; kiến nghị các cơ quan hữu quan tiếp tục rà soát các quy định nhằm tiếp tục hoàn thiện thể chế về phòng, chống tham nhũng, đồng thời cần tăng cường chế độ trách nhiệm cá nhân trong thực thi công vụ, góp phần bảo đảm bộ

⁴ Dự án Bộ luật hình sự (sửa đổi) đã được Quốc hội cho ý kiến tại kỳ họp thứ 9 và đang tổ chức lấy ý kiến của nhân dân, dự kiến sẽ thông qua vào kỳ họp thứ 10 của Quốc hội khóa XIII

máy chông tham nhũng phải luôn trong sạch, thực hiện pháp luật nghiêm minh.

Trên đây là ý kiến của Ủy ban Tư pháp trả lời ý kiến, kiến nghị của cử tri về một số nội dung liên quan đến lĩnh vực do Ủy ban Tư pháp phụ trách. Xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm của cử tri đến những lĩnh vực hoạt động thuộc thẩm quyền, trách nhiệm của Ủy ban Tư pháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Dân nguyện của UBND tỉnh (để tổng hợp);
- Đ/c Chủ nhiệm UBTP (để báo cáo);
- Lưu: HC, TP.
- e-PAS: 56979

TM. ỦY BAN TƯ PHÁP
KT.CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM

Lê Thị Nga